

**BALATON-FELVIDÉKI SZOCIÁLIS, GYERMEKJÓLÉTI ÉS
HÁZIORVOSI ÜGYELETI SZOLGÁLAT**

Székhely: 8300 Tapolca, Nyárfa u. 3.

Tel/Fax: 87/510-303

Email: info@tapolcaterseg.t-online.hu

Ikt. Szám: 13-3/2023

Összegzés

Készült: Tapolca, 2023. február 23-án, a család- és gyermekjóléti szolgálat által szervezett éves szakmai tanácskozásról.

Jelen vannak (jelzőrendszeri tagok felsorolása):

- **Fülöpné Góczán Tünde – Vezető védőnő**
- **Piros Ágnes – Védőnő**
- **Madarászné Horváth Tímea – Védőnő**
- **Zsifkovics Szilvia – Védőnő**
- **Földiné Sümegi Judit – Védőnő**
- **Poszlovszky Krisztina - Védőnő**
- **Bögös Rita Zsuzsanna – Család- és Gyermekjóléti Központ, Intézményegység Vezető**
- **Baráth-Szabó Szilvia - Család- és Gyermekjóléti Központ, Esetmenedzser**
- **Juhász – Horváth Szilvia – Család- és Gyermekjóléti Központ, Iskolai, óvodai szociális segítő**
- **Török Rita - Tapolcai Járási Hivatal Hatósági és Gyámügyi Osztály, osztályvezető**
- **Dr. Vigánti Dóra - Tapolcai Járási Hivatal Hatósági és Gyámügyi Osztály**
- **Nagy Emília – Veszprém Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Tapolcai Tagintézménye**
- **Szalaiiné Török Ildikó – Művészetek Völgye Általános Iskola Taliándörögdí Tagintézménye**
- **Papp Livia – Révfülöpi Általános Iskola**
- **Illés Gáborné – Nemesgulács Napsugár Óvoda**
- **Kovács Zsuzsanna – Pipitér Óvoda és Bölcsőde**
- **Samuné Vágner Edit – Mesevirág Óvoda és Bölcsőde**
- **Barna Beáta – Szigliget Közös Önkormányzati Hivatal**
- **Szabó Réka – Szigliget Közös Önkormányzati Hivatal**
- **Pordán Katalin – Intézményvezető, Balaton- felvidéki Szociális, Gyermekjóléti és Háziiorvosi Ügyeleti Szolgálat**

- **Varjas Veronika – Családsegítő, Balaton- felvidéki Szociális, Gyermekjóléti és Háziiorvosi Ügyeleti Szolgálat**
- **Cserei Rozália – Családsegítő, Balaton- felvidéki Szociális, Gyermekjóléti és Háziiorvosi Ügyeleti Szolgálat**
- **Szekerczésné Martos Katalin – Családsegítő, Balaton- felvidéki Szociális, Gyermekjóléti és Háziiorvosi Ügyeleti Szolgálat**
- **Szamosi Ottilia - Családsegítő, Balaton- felvidéki Szociális, Gyermekjóléti és Háziiorvosi Ügyeleti Szolgálat**
- **Sümei Krisztina – Családsegítő, Balaton- felvidéki Szociális, Gyermekjóléti és Háziiorvosi Ügyeleti Szolgálat**

A tanácskozás az alábbi településekre terjedt ki:

Ábrahámhegy, Badacsonytomaj, Badacsonytördemic, Balatonhenye, Balatonrendes, Hegyesd, Hegymagas, Kapolcs, Káptalantóti, Kékkút, Kisapáti, Köveskál, Kővágóörs, Mindszentkál, Monostorapáti, Nemesgulács, Révfülöp, Salföld, Sáska, Szentbékkál, Szigliget, Taliándörögd, Vigántpetend.

A jelzőrendszer éves működésének átfogó értékelése az alábbi jelzőrendszeri tagok írásos tájékoztatója figyelembevételével történt:

- Egészségügyi szolgáltatók:
 - védőnői szolgálat
 - házi és házi gyermekorvosok
- Szociális ügyintézők
- Óvodák
- Iskolák
- Pártfógo felügyelő
- Rendőrség
- Pedagógiai Szakszolgálat
- Gyámhivatal
- Család- és Gyermekjóléti Központ

A jelzőrendszer éves működésének átfogó értékelése:

2022. évben a jelzőrendszer tagjai között folyamatos és rendszeres volt a kapcsolattartás. Hat alkalommal került sor szakmaközi megbeszélésre, valamint az éves szakmai tanácskozás is

megszervezésre került. Egy - egy gyermekkel kapcsolatban több alkalommal, személyes konzultáció is történt, a szükséges feladatok, teendők meghatározása céljából.

A tapasztalatok alapján, a jelzőrendszer működése megfelelő.

2016. január 1. napjától hatályos jogszabály módosítások alapján, a gyermekjóléti szolgáltatás a családsegítéssel egy szolgáltató – család és gyermekjóléti szolgálat – keretében működtethető.

A település család- és gyermekjóléti alapellátása éves működésének rövid értékelése és a működésére tett javaslatok ellátási formáinként (gyermekjóléti szolgáltatás, gyermekek napközbeni ellátása, átmeneti gondozás) részletezve:

Gyermekjóléti szolgáltatás: A gyermekjóléti szolgáltatást a Balaton-felvidéki Szociális, Gyermekjóléti és Háziiorvosi Ügyeleti Szolgálat látja el a településeken. A gyermekjóléti szolgáltatás működésével kapcsolatos javaslat nem hangzott el, a szolgáltatás működését, a résztvevők megfelelőnek tartják.

Gyermekek napközbeni ellátása: Intézményünk ellátási területén bölcsődei csoport két nevelési - oktatási Intézményben érhető már el, Badacsonytomajon és Monostorapátiban. A gyermekek napközbeni ellátásával kapcsolatos javaslat nem hangzott el.

Gyermekek átmeneti gondozása: Az átmeneti gondozás szükségességének felmerülése esetén, az országos ellátási területtel rendelkező átmeneti otthonok segítségét kérjük. A térségben már nem található családok átmeneti otthona. Azonban több jelzőrendszeri tag említette, családok átmeneti otthonának, illetve anya otthonnak ellátási területünkön lévő fontosságát. Helyettes szülőre, illetve a nevelőszülők számának növekedésére lenne szükség. A gyermekek átmeneti gondozásával kapcsolatos javaslat nem hangzott el.

Ellátási területünk településeinek gyermekjóléti alapellátása éves működését, a Szolgálatunkhoz írásban beérkezett tájékoztatók, illetve javaslat alapján tekintettük át. Sajnálatos módon elmondható, hogy ezen tájékoztatók megküldése az Intézményünk részére a korábbi évekhez képest továbbra is csökkenő számban érkezett csak be.

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat:

2022. évben ellátási területünkön 48 gyermekkel kapcsolatban történt szociális segítő tevékenység, gyermekjóléti alapellátás keretében. Elrendelt védelembé vétel keretein belül történő szociális segítő munka 14 gyermeket érintett. Átmeneti nevelésbe vett gyermekkel kapcsolatban, a kapcsolattartást vérszerinti szülővel, a gyermekük visszagondozásának elősegítése érdekében, adott évben nem történt.

2022. évben összesen 165 személy részesült valamilyen gondozási tevékenységben. Egyszeri esetkezelésben 67 főnek nyújtottunk segítséget, főként hivatalos ügyeik intézésében, gyermeknevelési tanácsokkal és gyermekekre gyakorolt kortárs csoport negatív hatása.

2022. évben egészségügyi szolgáltatótól 9 írásbeli jelzés érkezett, ebből 4 a Védőnői Szolgálattól. Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatók 17 alkalommal küldtek írásos jelzést szolgálatunk részére. Köznevelési intézmény 10 alkalommal küldött írásbeli jelzést. Rendőrség 12 alkalommal, Önkormányzat, Jegyző, Gyámhivatal 5 alkalommal, Megyei Kormányhivatal 1 alkalommal, Áldozatsegítés és kárenyhítés feladatait ellátó szervezet 1 alkalommal küldött írásbeli jelzést. Állampolgároktól 4 írásos jelzés érkezett. 2022. évben összesen 59 írásbeli jelzést fogadott szolgálatunk.

A család- és gyermekjóléti szolgálat családsegítői rendszeres kapcsolatot tartottak a jelzőrendszer tagjaival, 6 alkalommal került sor szakmaközi megbeszélésre személyes jelenléttel melyek témái:

- Korai szexuális fejlődés, hogyan kezeljük
- Együttműködés megerősítése adott szakmacsoporttal – Jelzés, veszélyeztetettség (Művészetek Völgye Általános Iskola)
- Együttműködés megerősítése adott szakmacsoporttal – Jelzés, veszélyeztetettség (Révfülöpi Általános Iskola)
- Együttműködés megerősítése adott szakmacsoporttal – Jelzés, veszélyeztetettség (Óvodák-Családsegítők)
- Szakmai személyiség, Kompetencia határok
- Együttműködés megerősítése adott szakmacsoporttal – Jelzés, veszélyeztetettség (Védőnők-Családsegítők)

A településeken élők jellemző problémái:

- gyermeknevelési problémák
- családi - kapcsolati konfliktus
- családon belüli bántalmazás
- életviteli problémák
- magatartás, teljesítményzavar
- elhanyagolás
- egészségi probléma, egészségkárosodás következménye
- anyagi problémák
- ügyintézással kapcsolatos problémák

A szolgálatnál megjelent igénybe vevő személyek száma, nem és korcsoport szerint.

Igénybevétel módja	Nem, életkor	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62 éves és idősebb	Összesen	Családok száma
		éves										
Együttműködési megállapodás alapján	Férfi	4	3	12	1	1	4	15	4	-	44	-
	Nő	1	5	14	8	1	8	14	3	-	54	-
	Összesen	5	8	26	9	2	12	29	7	-	98	31
	Ebből Központ által továbbított/központtól érkező	-	6	5	4	-	3	11	2	-	31	10
Nem együttműködési megállapodás alapján	Férfi	-	-	4	1	-	-	6	9	7	27	-
	Nő	-	-	1	2	-	7	10	4	16	40	-
	Összesen	-	-	5	3	-	7	16	13	23	67	52
	Ebből: A gyermekvédelmi gondoskodás keretében tartozó hatósági intézkedésbe bevont személyek	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Ebből: Központ által továbbított/központtól érkező	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Ebből: Egyszeri alkalommal	-	-	5	3	-	7	16	13	23	67	-
Összesen		5	8	31	12	2	19	45	20	23	165	83

Család- és Gyermekjóléti Központ:

2022. évben hatósági ügyekben érintettek statisztikai mutatói (2021. december 31-i állapot): Védelembe vett gyermekek száma tapolcai járásban: 71 fő, ideiglenes hatályú elhelyezéssel érintett gyermekek: 3 fő, nevelésbe vett gyermekek: 33 fő, utógondozott: 5 fő.

A védelembe vett gyermekek tekintetében a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai majdnem minden esetben bevonásra kerültek a szociális segítő tevékenység elvégzésére. A három szolgálat tekintetében a 2022-es évben esetkonferencia, -konzultáció és -megbeszélés szervezésére, 300 alkalommal került sor, melyből a Balaton-felvidéki Szociális, Gyermekjóléti és Háziiorvosi Ügyeleti Szolgálat ellátási területéhez tartozó települések vonatkozásában 40 alkalommal.

A hatósági intézkedéssel érintett családok tekintetében az előző évhez képest továbbra is nagy probléma az általános iskolai gyermekek körében az 50 óra feletti igazolatlan hiányzás, nagyszámú igazolt hiányzás, a többszöri évismétlés.

Dominálnak továbbra is a beilleszkedési nehézségek, iskolai kirekesztés, családon belüli fizikai elhanyagolás, családi kapcsolati problémák.

A legtöbb esetben előforduló problémák: a szülők között évek óta fennálló konfliktushelyzet, higiéniai problémák, gyermekek fejtevéssége terén visszafertőződés, kötelező védőoltások elmulasztása.

A szülők szélsőséges nevelési attitűdje, a családok nem megfelelő életvitele, értékrendje, a gyermekek fizikai, érzelmi elhanyagolása, szülők alulszocializáltságából fakadó mentális lemaradások a gyermekeknél is jellemző veszélyeztető tényezők.

További számottevő problémakör a párkapcsolati konfliktusokból, válások következtében kialakuló mozaik családok, kettős nevelés, szülői elidegenítés jelensége, kortárs csoport negatív hatása, szerhasználat, csavargás, lopás.

Egyre nagyobb teret nyer az online jelenlét a kamaszok körében, melyek több alkalommal vonnak maguk után hatósági intézkedést igénylő cselekményeket.

Az esetmenedzserek munkáját, főként a gyámhatósággal történő együttműködést a családsegítők, és a jelzőrendszer más szakemberei nagyban segítik. A jelzőrendszeri tagok együttműködőbbek konkrét esetek kapcsán. Az esetmegbeszéléseken megjelennek, ami jóval interaktívabb, mint a frontális szakmaközi megbeszélések. A rendszerszemléletű megközelítés, a jelzőrendszeri tagokkal való kölcsönös együttműködés nagyban szükséges

ahhoz, hogy adekvát beavatkozás révén a családok élethelyzetében pozitív irányú változás következhesen be.

A helyi jelzőrendszer járási szintű koordinálása körében végzett tevékenység:

A havi szakmai konzultációk megtartása

A Szolgálat által szervezett szakmaközi megbeszéléseken való részvétel

A speciális szolgáltatásainak köre a tavalyi évben sem bővült. Biztosított a pszichológiai tanácsadás, illetve a speciális szolgáltatásokat az intézmény dolgozói - önképzéssel szakképesítés szerzése révén - biztosítják. Speciális szolgáltatások tapasztalatai: Kapcsolattartási ügyelet: 33 alkalom, 14 fő; Pszichológiai tanácsadás: 132 alkalom, 61 fő; Mediáció: 14 alkalom, 14 család; Családkonzultáció: 56 alkalom, 39 fő; Szociális diagnózis: 5 alkalom, 5 fő; Óvodai és iskolai szociális segítség: 841 alkalom, 4256 fő.

Az óvodai és iskolai szociális segítők jelenléte, munkája az óvodákban, iskolákban:

Az óvodai szociális segítő által végezhető egyéni tevékenységek közvetlen célcsoportja a szülők és az óvodában dolgozó szakemberek. A gyermekek az egyéni segítő tevékenység során a közvetett célcsoportba tartoznak. Az Óvodapedagógusok a velük történt konzultációk során a legtöbb esetben magatartási problémát jeleztek. Információnyújtás keretein belül a szülőt tájékoztatják a pszichológiai tanácsadás lehetőségeiről. A jelzett problémák megoldásában a rendelkezésükre álló eszközökkel - mint a konzultáció, információnyújtás, tanácsadás - reflektáltak.

Az iskolákban, a diákok segítő beszélgetésre pedagógus és szülő közvetítése által keresik fel a segítő. Szülők, a gyermekeket érintő magatartási, beilleszkedési nehézségekkel, társas konfliktusokkal kapcsolatban kértek segítséget. Pedagógus esetén jelzett témakörök: beilleszkedési nehézség, magatartás és viselkedésszavar, önértékelési zavar, kudarcélmény, konfliktuskezelés, érzelmi intelligencia fejlesztés, életviteli problémák, családi élet területén jelentkező problémák.

Csoportos foglalkozások

Óvodákban csoportos foglalkozás keretein belül bővült a pozitív pszichológia eszközeire épülő Boldogságóra foglalkozás érzelmi intelligencia fejlesztésével. A hozott témákat mesék segítségével dolgozták fel.

Iskolákban - prevenciós csoportfoglalkozás, - érzelmi intelligencia, illetve személyiségfejlesztő csoportfoglalkozások a pozitív pszichológia segítségével, - csapatépítés, - pályaorientáció, - érzékenyítő/konfliktus kezelő csoportfoglalkozások.

Közösségi

- Iskolai rendezvényeken való részvétel, közreműködés (Farsang, Gyermeknap, iskolai nyári napközi táborba bekapcsolódás, Dök nap, sportrendezvények, Mikulás, integrált karácsonyi ünnepség.) - Önismereti és játék kuckó/KLUB. - Társasjáték klub. - Kreatív Kuckó. - Értéktörzsek nyári napközis tábor. - Karógörbítő felzárkóztató program. - Tantermen kívüli digitális tanrend megsegítése. - Közösségi szolgálat szervezése az érintett osztályokban, Széchenyi István Baptista Technikum, Szakképző Iskola és Gimnázium, - Batsányi János Gimnázium és Kollégium. - Szülői értekezleteken való részvétel, bemutatkozás. - Szociális akció. - Szülő klub.

Téma javaslat szakmaközi megbeszélésekre:

- alul szocializált gyermekek motiválása, a hagyományos iskolarendszerbe történő beilleszkedésük lehetőségei.
- a 16 évet betöltött nem tanköteles korú gyermekek esélyeinek növelése a munkaerő piacon.
- a járás három szolgálatának közös szervezésében: a gyermekvédelmi alapellátás helyi működésének bemutatása, feladatok, illetékesség, hatáskör megoszlása.
- a járás három szolgálatának közös szervezésében: szociális segítő munka a gyakorlatban, eszközök és lehetőségek.
- a rendszerszemléletű családkonzultáció (családterápia) mint terápiás értékű segítség nyújtás haszna és eredményei a családok életének jobbá tételében.

Javaslat:

Mindkét részből továbbra is fontos és szükséges a folyamatos kommunikáció a másik intézmény felé. Ez elősegítené azt, hogy mindkét intézmény hatékonyan, együtt dolgozva tudja szolgálni a közösen gondozott családok érdekeit, a szakemberek kompetencia határainak betartásával, saját szaktudásuk maximális kihasználása mellett. Az információcsere leginkább az eszmegbeszélések, az eszmkonzultációk és a közös családlátogatások által valósulhat meg, emellett esetenként szükséges lehet a naprakészség, több telefonos vagy személyes kapcsolatfelvételek formájában. 2023-as évtől bevezetik a havi egyszeri rendszeres eszmegbeszélők – a központ által szervezett havi szakmai konzultációkkal egybekötve – tartását, melyen mindig a két intézmény közös eseten dolgozó munkatársai, szakmai vezetői vennének részt.

Védőnői Szolgálat:

A területi védőnők tájékoztatója alapján 2022. december 31-i adatok szerint ellátási területünkön 48 várandós anya volt, szociális okból fokozott gondozást igénylő várandós

anyák száma 2 fő volt. Kiskorú várandós az elmúlt évben az Intézmény ellátási területén 1 fő volt. Veszélyeztetettként fokozott gondozást igénylő várandós anya nem volt.

0-35 hónapos korú csecsemők száma 249 fő. Közülük szociális okból fokozott gondozást igénylő 11 fő kisdéd, ebből, saját hatáskörben fokozott gondozást igénylő 8 fő kisdéd, veszélyeztetettként fokozott gondozást igénylő 4 fő kisdéd, akik területi védőnői jelzőlappal rendelkeznek.

3-6 éves gyermekek száma 329 fő gyermek. 10 fő gyermek szociálisan fokozott gondozást igénylő. Közülük, 6 fő gyermek szociális okból saját hatáskörben fokozott gondozást igénylő, és 1 fő gyermek veszélyeztetettként fokozott gondozást igénylő, akik területi védőnői jelzőlappal rendelkeznek.

7-16 éves otthon gondozott gyermekek száma: 1 fő.

2022-es évben 2 alkalommal küldtek jelzést Intézményünknek, mindkét jelzés általános problémát jelzett, bántalmazás, elhanyagolás miatt nem érkezett jelzés.

Tapasztalatok:

Tetvesség gyermekközösségekben, konfliktusok a család életében, kapcsolattartási problémák válás után. Családoknál munkáltatókkal kapcsolatos problémák, nem jelenti be a munkáltató vagy hétvégi munkavégzés kötelező. Az ellátási területünkön lévő egyik iskolában pedagógussal kapcsolatos problémák merültek fel, melyet a védőnő jelzett az intézményvezetőnek, családsegítőnek, iskolai szociális segítőnek.

Javaslat:

Raktár felkutatása, ruhák, bútorok eszközök számára, mert sok felajánlás érkezik, amiket hely hiányában nem lehet eljuttatni egy esetleges később jelentkező rászorulóknak. Ingyenes börze lehetősége.

Hétvégén, szünetekben programok szervezése, illetve iskolában is. Esetkonferenciák után a család nyomon követése, szakmaközi megbeszélések tartása.

Rossz anyagi helyzet, alacsony intellektus kezelése.

Felmerült az igény online kapcsolattartás, online konferenciák, előadások éves terv szerinti szervezésére a jobb tervezhetőség, egyszerűbb – utazásmentes, időhatékony - részvétel miatt. Személyes jelenlétet igénylő értekezletet reggeli - délelőtti órákra kedvezőbb szervezni a tömegközlekedéssel közlekedők miatt.

Gyermek/ házi orvos:

Sajnálatos módon a várt 10 tapasztalati beszámolóból, az ellátási területünkön házi- és gyermekorvosi praxist ellátó körzeti orvosok közül, egy válasz sem érkezett be Szolgálatunkhoz.

Szolgálatunk részére 2022-es évben 5 írásos jelzés érkezett az adott jelzőrendszeri csoportból.

Javaslat: Nem érkezett.

Óvoda

Az ellátási területünkön 9 óvoda működik. Illetve ellátási területünkön kívül a zánkai, tapolcai, nagyvázsonyi és a zalahalápi óvodákat veszik nagy számban igénybe a családok. Az óvodai gyermekvédelmi felelősök adatai szerint 321 fő gyermek részesül óvodai ellátásban, ebből megítélésük szerint 27 fő gyermek veszélyeztetett. A pedagógiai szakszolgáltatást egyre több gyermek vesz igénybe. Szakemberek bevonására került sor több területen úgy mint: komplex fejlesztés, logopédia, mozgásfejlesztés, pszichológiai vizsgálat, pedagógiai fejlesztés.

A szülőkkel többnyire személyesen, papíralapú levélüzenet formájában, telefonon, e-mailen vagy különböző internetes felületeken (zárt facebook csoport, viber, messenger) keresztül tartják napi szinten kapcsolatot. Ezenkívül nyílt nap, szülői értekezlet, fogadóórák, családi délután, közös ünnepek, programok. Többnyire a szülőkkel való kapcsolat jónak mondható, bizalommal fordulnak az óvodapedagógusok felé. Magas a részvételi arány a szülők számára meghirdetett értekezleteken. A véleményüket kikéri, meghallgatják, elfogadják. A szülőkkel való kapcsolattartásban az IKT eszközök hatékony használatára törekedtek.

Több szabadidős programot szerveztek az intézmények: színházlátogatás, koncert, kirándulások, túrák. A világi és vallási ünnepkörökhöz köthető alkalmak nyújtotta lehetőséget használják fel az óvodai programok során: Márton nap, Mikulás, adventi játszóház, farsang, ezek szervezésében a szülők is részt vállalnak. Mozgásos alkalmak is vannak: ovifoci, jóga.

Az elmúlt évben 3 esetben történt jelzés az óvodák részéről a Gyermekjóléti Szolgálat felé. Szülők betegsége, gyermek higiéniai elhanyagolása, óvodai hiányzás miatt.

Az óvodák a család- és gyermekjóléti szolgálattal való együttműködést rendszeresnek és megfelelőnek értékelik.

Javaslat:

A szülők felvilágosítása érdekében szükség volna életvezetési, -életmód tanácsadást szervezni. Óvodai nevelés, családi nevelés, a kettő összhangja, a jellemző problémák és megelőzésük. Olyan előadáson részt venni, mely segítséget nyújt a problémák észlelésében,

útmutatót ad a helyes segítségnyújtás módjának kiválasztásában. Neveléssel kapcsolatos tájékoztatás a szülők, illetve pedagógusok számára.

Iskola:

Ellátási területünkről 6 iskola működik, amelyből 1 tagintézményt működtet. Sajnálatos módon, a felkérés ellenére, 2 iskola nem küldte meg írásos beszámolóját, így a rögzített adatok csak részadatok, a beérkezett beszámolók alapján.

Ellátási területünkön kívül zalahalápi, zánkai, balatoncsicsói, nagyvázsonyi, ajkai és tapolcai iskolákat veszik nagy számban igénybe a családok.

Az iskolába járó gyermekek közül 20 fő gyermek hátrányos helyzetű, 5 fő gyermek halmozottan hátrányos helyzetű. Beilleszkedési, tanulási, magatartászavarral küzdő gyermek 34 fő. Sajátos nevelési igényű gyermek 49 fő.

A szülőkkel a kapcsolattartás közvetlen, szoros napi szintű. A családi környezet miatt őszintén elmondják véleményüket, a kommunikáció több fórumon zajlik. Közös céljuk a gyermekeknek a legjobb körülményeket, lehetőségeket biztosítani a megfelelő képzés mellett. A szülőkkel a kapcsolattartás napi szinten zajlik. Telefonon, internet segítségével Krétán keresztül elektronikus üzentekkel. A szülők nyitottak, együttműködőek, segítőkészek. Szívesen fogadják a tanári észrevételeket, tájékoztató beszélgetéseket. Az elmúlt évek tapasztalatai azt mutatják, hogy alsó tagozatban a szülők szívesen vesznek részt személyes találkozásokon, érdeklődők. Felső tagozatban gyakran éppen azok a szülők nem vesznek részt, akiknek gyermekeivel problémák vannak. A tantestület igyekszik szorgalmazni a személyes találkozásokat, ami egyre több nehézségbe ütközik mivel a szülők többsége telefonon vagy e-mailben szeretné folytatni a kapcsolattartást. A Covid alatt bevált kapcsolattartási formákat továbbra is fenntartják, egyre nagyobb hatékonysággal működnek az osztályok szülő csoportjai, minden tájékoztatást napra készen kapnak itt a szülők.

Az iskolák által észlelt problémák: családi nevelési problémák, viselkedészavar, súlyosabb anyagi problémák (kilakoltatás veszélye), családi problémák (elhanyagolás, anyagi helyzet, szülői nevelési problémák,) magatartási problémák (verbális agresszió, durva beszéd, tiszteletlen magatartás felnőttekkel és egymással), a tanuló saját és mások testi épségének veszélyeztető viselkedése, egy - egy tanulónál magasabb igazolt illetve igazolatlan iskolai hiányzás, tanulmányi munkával kapcsolatos problémák (házi feladat hiány, tanszer, eszköz, felszerelés hiány, kötelességek mulasztása, tanítási órákra nem készülnek), veszélyeztető baráti közösség, nevelőszülőknél való elhelyezés, rossz anyagi körülmények, család életvitele,

lakhatási problémák, iskolán kívüli dohányzás, energiaital fogyasztás felső tagozatba járók körében, nem átlagos magatartási problémák (lopás, verekedés), telefon használat.

A gyermekek helyzetének javítása érdekében több közösségi programot szeretnének szervezni pl. kulturális bemutató, farsang, vásár, kirándulások) Igyekeznek megragadni a különböző pályázatokat, táborozási lehetőségeket, tárgyi beszerzéseket. Alapítványi, jótékonyági rendezvények szervezése. A gyermekek helyzetének javítása érdekében nagy szükség lenne több fejlesztő- és gyógypedagógusra is több órában is tudnák fejleszteni a tanulókat, valamint hiányzik az iskolából az iskolapszichológus. A pedagógusok egyéni bánásmóddal, törődéssel és odafigyeléssel, valamint a közösségek formálásával, közösségi programok szervezésével próbálnak a gyermekek helyzetén javítani.

Az iskola család – és gyermekjóléti szolgálattal való kapcsolata nagyon jó, bizalommal fordulhatnak a szolgálat munkatársaihoz, illetve mindig kaptak segítséget, jó tanácsot, ha kérdéssel fordultak hozzájuk. Megfelelő az együttműködés, kapcsolattartás. Közvetlen és jó a kapcsolat.

Javaslat szakmaközi megbeszélésre:

Konfliktuskezelés, rejtett agresszió témaköre.

Szociális ügyintéző:

A települések demográfiai adatai:

Település	Lakosság	0-18 év
Ábrahámhegy	623	78
Badacsonytomaj	2188	294
Badacsonytördemic	924	143
Balatonhenye	134	20
Balatonrendes	182	21
Hegyessd	181	27
Hegymagas	296	46
Kapolcs	390	76
Káptalantóti	494	92
Kékkút	66	9

Kisapáti	370	63
Köveskál	371	42
Kővágóörs	717	92
Mindszentkál	229	33
Monostorapáti	1189	250
Nemesgulács	984	161
Révfülöp	1219	145
Salföld	71	9
Sáska	301	77
Szentbékakál	212	27
Szigliget	954	105
Taliándörög	680	133
Vigántpetend	202	44
Összesen:	12977	1987

Pénzbeli és természetbeni ellátások:

- Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény
- Települési támogatás.
- Rendkívüli települési támogatás.
- Újszülöttek hozzátartozóinak egyszeri támogatása.
- Temetési támogatás.
- Lakhatással kapcsolatos kiadásokhoz nyújtott támogatás.
- Első lakáshoz jutok támogatása. (Taliándörög)
- Iskolakezdési támogatás.
- Bursa Hungarica Önkormányzati ösztöndíj pályázat.
- Révfülöp településen külön pályázat a felsőoktatásban tanuló diákok számára.
- Bérlet támogatás az iskolába járó diákok számára. (Hegymagas).
- Időskorúak pénzbeli támogatása.
- Gyermekétkeztetés.
- Szünidei gyermekétkeztetés.

- Szociális tűzifa pályázat
- Fűtési támogatás
- Ingyenes tankönyv ellátás

2022. évben a kérelmezők nehéz anyagi helyzet miatt, betegség miatt, a megemelkedett költségek fedezése miatt, rezsi fizetésre és gyermekeik ellátására, többnyire az idősebb korosztály, illetve az alacsony egy főre jutó jövedelemmel rendelkezők, tartós munkanélküliek, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak nyújtottak be kérelmet valamilyen pénzbeli vagy természetbeni ellátásra.

Az önkormányzatok által nyújtott támogatásokat a települések helyi rendeletben szabályozzák. A jogosultsági feltételrendszer úgy lett meghatározva, hogy minél több szülő kaphasson támogatást nagyobb kiadások esetén. Az esetek többségében elutasítás nem történt, ahol előfordult, ott azok a kérelmek kerültek elutasításra, melyek meghaladták az egy főre eső jövedelemhatárt.

Javaslat:

A gyermekek és fiatalok védelmének javítása érdekében fontos lenne minél több előadás szervezése, ami a gyermekek biztonságát szolgálja. Továbbá prevenciót szolgáló előadások, fórumok szervezése, szoros együttműködés az oktatási - nevelési intézményekkel és kapcsolattartás a szülőkkel. A szülők részére tájékoztató előadások tartása, akár védőnő, orvos bevonásával is. Egészséges táplálkozás, a gyermek életét befolyásoló figyelemfelhívó kampányok, workshopok szervezése. Rendőrségi előadások szervezése különböző témákban (pld. drogprevenció, balesetmentes közlekedés, családon belüli erőszak, internet-biztonság, bűnmegelőzés, vagyonvédelem.)

A településen a helyi kirendelt személlyel, jó kapcsolatban, probléma mentes együttműködésben dolgoznak. Az illetékes családsegítővel hatékony az együttműködés. A jelzőrendszer tagjai és a gyermekjóléti szolgálat írásban, telefonon és személyesen tart kapcsolatot. A Balaton- Felvidéki Szociális Gyermekjóléti és Háziorvosi Ügyeleti Szolgálat, az oktatási-nevelési intézményekkel jó a kapcsolat, rendszeres az egyeztetés. A jelzőrendszer e körben kiválóan működik.

Tapolcai Járási Hivatal Hatósági és Gyámügyi Osztálya:

Számadatok alapján, Védelembe vett gyermekek száma: 47 fő.

Általánosítható okai: Szülői elhanyagolás, igazolatlan iskolai hiányzás, bűncselekmény- vagy szabálysértés elkövetése, szülőnek vagy gyermeknek felróható magatartási problémák.

Családba fogadott gyermekek száma: 3 fő.

Általánosítható okai: A szülők alkalmatlansága, fiatal életkora, a gyermeknevelési attitűd hiánya. A szülők többnyire alacsony iskolázottsággal, valamint intellektussal rendelkeznek, gyermekeikre kevés időt és figyelmet fordítanak, továbbá megjelenik a gyermekek fizikai és érzelmi elhanyagolása.

Nevelésbe vett gyermekek száma: 3 fő.

Általánosítható okai: A fenti családi tényezők halmozódása, súlyosabbá válása, melyhez társul, hogy a családban nincsen megfelelő személy a családbafogadásra vagy a hozzátartozó nem vállalja a gyámságot.

Ideiglenes hatályú elhelyezésre nem került sor.

Utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőttek száma: 3 fő

A Gyermekjóléti Szolgálattal való együttműködés:

A család- és gyermekjóléti szolgálattal való együttműködés megfelelő. Kölcsönösen megtörténik a jelzés személyesen, telefonon, valamint írásban is. Szükség szerint személyes egyeztetések zajlanak, továbbá nem okoz problémát az érintett családok közös felkeresése sem. A folyamatban lévő ügyek tekintetében a megadott határidőn belül érkeznek a helyzetértékelések, környezettanulmányok, melyek részletesek, tényszerűek, minden szükséges információt tartalmaznak.

Az igazolatlan hiányzások miatti iskoláztatási támogatás felfüggesztésének tapasztalatai:

Az igazolatlan hiányzások miatti iskoláztatási támogatás szüneteltetése, mint szankció a Gyámhivatal tapasztalati szerint nem vezet eredményre. 2022. évben a Tapolcai Járási Hivatal illetékességi területén tizenkét gyermek esetében lett elrendelve az iskoláztatási támogatás folyósításának szüneteltetése és tárgyévben nyolc gyermek esetében került megszüntetésre a szüneteltetés a tanulmányi kötelezettség teljesítése miatt. Ez a szám a korábbi évekhez képest jelentősen nőtt, mivel az előző években egy, két gyermek esetében kapták vissza a családok az iskoláztatási támogatást.

Javaslat: A jövőre nézve elvárás a magas szintű kommunikáció, valamennyi formában. Szükség lenne a veszélyeztetett, iskolás korosztály számára rendszeres drogprevenció megszervezése és megvalósítása a megalakult Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (KEF) együttműködésével. A fiatal felnőttek számára indokolt a családtervezés tekintetében a felvilágosításon kívül hatékony fogamzásgátlási módszerek igénybevételének szorgalmazása, szükség esetén a nőgyógyászati vizsgálaton való részvétel biztosítása.

Veszprém Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Tapolcai Tagintézménye:

A Szolgálat 0-18 éves korosztályt lát el, ellátási körzete Tapolca járás 33 települése.

Szakfeladataik: - Gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés és gondozás, - szakértői bizottsági tevékenység, - nevelési tanácsadás, - logopédiai ellátás, - konduktív pedagógiai ellátás, - gyógytestnevelés, - iskola- és óvodapszichológiai ellátás, - kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók gondozása.

A továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadást a veszprémi székhelyintézmény látja el.

Az intézmény nyitott, a segítséget kérő szülők/törvényes képviselők közvetlenül kereshetik fel személyesen, telefonon vagy írásban. Az ellátási területen működő más társintézmények is javasolhatják az igénybevételt írásban, szülő/törvényes képviselő bejegyzésével. Pedagógiai, pszichológiai, gyógypedagógiai, logopédiai, konduktív vizsgálatot, illetve gondozást biztosítanak 12 főállású és 4 fő megbízási szerződéssel foglalkoztatott szakember segítségével.

2022-ben a pedagógiai szakszolgálat 1336 gyermek ellátását biztosította, mely gondozási szempontból jóval magasabb (1841), mert a hozzájuk fordulók gyakran komplex megsegítést igényelnek. Egyre nagyobb szeletet vesz igénybe a jogszabályban előírt szűrő és diagnosztikai tevékenység (2022-ben óvodáskorúak pedagógiai szűrése 221 fő, logopédiai szűrés 213 fő, szakértői bizottsági tevékenység 260 esetben), amely szakmai feladatok kapacitáshiány miatt a terápiás munka rovására végezhető csak el. Fentiek miatt minden szakterületen - a konduktív pedagógia kivételével - létszámbővítésre lenne szükség (pszichológus, logopédus, gyógypedagógus).

A gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés, oktatás és gondozás feladata a komplex kora gyermekkori intervenció és prevenció. Ebben az ellátásban 10 kisgyermek részesült 2022-ben. Szakértői bizottsági tevékenység keretében a tagintézmény szakértői bizottsága a gyermek, tanuló komplex pszichológiai, pedagógiai - gyógypedagógiai vizsgálata alapján szakértői véleményt készít a jogszabályban meghatározott esetekben.

Tanköteles korba lépő gyermekek vizsgálatának tapasztalatai, szülői kérelemre 18 tanköteles korú óvodás gyermek szakértői vizsgálatát végezték el, a 6. életévük betöltését megelőzően. Minden vizsgálat esetén megállapításra került a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség, továbbá, hogy a gyermek kiegyensúlyozott fejlődésmenetét, kognitív, pszichés és szociális funkcionak érését további egy év óvodai nevelés biztosítja. Az Oktatási Hivatal 43 esetben rendelt el szakértői vizsgálatot.

A nevelési tanácsadás szakfeladat keretében 439 gyermeknek nyújtottak segítséget a gyermekek családi, óvodai, iskolai neveléséhez, oktatásához, ahol a gyermek egyéni adottsága, fejlettsége, képessége, fejlődésének üteme ezt indokolta. A szolgáltatást 439 gyermek esetében vették igénybe.

A pedagógiai fejlesztés szakfeladat esetében a tanköteles korúak kaptak elsőbbséget, hiszen kiemelt fontosságú, hogy nagycsoportos gyermekek az iskolába lépéséhez szükséges fejlettséget elérjék.

A pszichológiai ellátás keretében magatartásproblémák, alkalmazkodási nehézségek, teljesítményszorongás és ebből adódó pszichoszomatikus tünetek, figyelemzavar, illetve élethelyzeti krízisek okán foglalkoztak a gyermekekkel. A Család- és Gyermejjóléti Központnál, illetve a LEK-ben folyó pszichológusi tevékenység várakozásaikkal ellentétben nem csökkentette a szakszolgálathoz forduló családok számát.

A logopédiai ellátás feladata a beszédindítás, a hang-, beszéd- és nyelvfejlődési elmaradás, a beszédhibák és a nyelvi kommunikációs zavarok javítása. Ez a legismertebb, legkeresettebb szakfeladat. 2022-ben 610 kisgyermek ellátása történt ezen a területen. A foglalkozásokat a logopédusok Tapolca, Badacsonytomaj, Lesenceistvánd, Nemesgulács, Révfülöp, Monostorapáti településeken a helyi iskolákban, óvodákban tartják. A tapasztalatok azt mutatják, hogy egyre több a nyelvi fejlődési elmaradással küzdő gyermekek száma, mely háttérben nagy valószínűséggel a különböző médiaeszközök használata, a „képernyőzés” áll. A gyógytestnevelés a gyermek, tanuló speciális egészségügyi célú testnevelési foglalkoztatása amennyiben az iskolaorvos vagy a szakorvos gyógytestnevelésre utalja. 522 tanuló ellátása történt meg 2022. évben.

Az intézmény rendszeres kapcsolatot tart a Gyermejjóléti Szolgálattal, az együttműködés kölcsönös. 2022-ben nem volt hivatalos jelzés a Szolgálat felé. A hátrányos helyzetű családoknál gyakori, hogy a Gyermejjóléti Szolgálat segítségével jelentkezik a szülő, akinek a jelenlététől nem tekinthetünk el. Munkánkat nehezíti, hogy a „beutalt szülők” legtöbbször nem motiváltak.

Javaslat:

Bár a gyermekeket ellátó segítő intézmények hálózata a járásban kiépült és szakemberekkel ellátott, a speciális szükségletű gyermekek ellátásának gyakorlata nem mindig zökkenőmentes. Egyre több esetben már gyermek- vagy esetcentrikusan gondolkodunk, bevonva az egyes szakterületeket a gyermekek érdekében (iskola – óvoda - gyermejjóléti szolgálat - pedagógiai szakszolgálat). Tovább kell erősíteni ezt a pozitív folyamatot, melynek

során a közös beavatkozást érintő eseteket, a problémákat rendszerszerűen tekintjük át, bevonva a gyermekekkel foglalkozó összes szakembert, a szülővel együtt.

Pártfogó felügyelő:

Intézményünk ellátási területén 2022. év tekintetében, a számadatok alapján pártfogás alatt álló fiatalkorú nem volt. A megelőző pártfogás alatt álló személyek száma 1 fő.

Fiatalkorú bűnelkövető esetében a környezettanulmány elkészítésekor felvette a kapcsolatot a család és gyermekjóléti szolgálattal, ezeken felül nem volt olyan eset, melynek során veszélyeztetést tapasztalt. Nem volt lehetősége gyermekvédelemmel kapcsolatos továbbképzésen részt venni. A pártfogoltak többnyire teljesítik megjelenési és beszámolási kötelezettségüket, a rendőrség segítségét az együttműködés hiánya miatt nem kellett igénybe vennie a pártfogó felügyelőnek. A találkozások a felnőttek esetében a területi irodában valósulnak meg. A fiatalkorúak esetében, illetve kiskorú veszélyeztetése ügyében a kapcsolattartás időként a pártfogolt tartózkodási helyén történik. Az 1 fő megelőző pártfogolt személyünk esetében nehézséget jelent, hogy a találkozások során a kiskorú lakókörnyezete és családi körülményei nem teszik lehetővé a zavartalan, nyugodt beszélgetést, a területi irodában történő találkozásokat pedig tömegközlekedéshez kell igazítani. A fiatalkorúval való munka eredményesebb lehetne, ha a szülő nagyobb figyelmet fordítana a fiatalkorúval kapcsolatos problémára, aktívabb együttműködést tanúsítana.

A Gyermekjóléti Szolgálattal való együttműködés:

A pártfogó megítélése szerint a család- és gyermekjóléti szolgálattal való együttműködés megfelelő. A tavalyi év során pártfogó felügyelő nem vett részt a gyermekjóléti szolgálat által szervezett szakmaközi megbeszéléseken.

Javaulat:

Prevenció a kábítószer használatával kapcsolatban: A fiatalkorúak és a szülők részére a kábítószeres hatáairól, a függőség veszélyeiről, a kábítószerhasználat felismerésének és kezelésének lehetőségeiről szóló előadások/tájékoztatások.

A szülői nevelési hiányosságok - szülői kompetenciák fejlesztését szolgáló tréningek.

Konstruktív szabadidő eltöltési szokások hiánya, online társas kapcsolatok terjedése- a fiatalok szükségleteihez igazodó ifjúsági/közösségi terek létrehozása, rendszeres sport, művészeti, tánc vagy harcművészeti foglalkozások szervezése.

Rendőrség:

A gyermekekörúak és fiatalkorúak körében történt bűnelkövetések száma:

Szabálysértés 7 esetben történt.

Bűnmegelőzési, prevenciós tapasztalatok:

Oktatási intézmények, civil szervezetek, önkormányzatok általában fogadják a rendőrség prevenciós tevékenységét. A rendőrség problémaként látja, hogy a jelzést nem, vagy csak későn teszi meg az iskola a rendőrség, illetve gyermekvédelem irányában. A pedagógusok nehezen ismerik fel, hogy mi az, ami már nem diákcsinny hanem szabálysértés vagy bűncselekmény.

Prevenció tekintetében előnyt élveznek az iskolai prevenciós foglalkozások, minden fellelhető témában, széles skálán mozogva. A diákokon kívül a rendőrség igyekszik elérni a pedagógusokat és szülőket is. *A rendőrség szeretne egy korábban csak próba jelleggel és szakemberek számára megkezdett programot elindítani párkapcsolati erőszak témában, Míg a halál el nem választ? címmel (előadó: Juhász Kinga r.a.). A rendőrség kéri ebben a segítséget, ezen a fórumon is, hogy ez a kampány minél szélesebb körben eljusson, illetékes családsegítők segítségével.*

A családon belüli erőszak, bántalmazások előfordulása

Az illetékességi területünkön egyre több kerül felszínre, egyre több sértett tesz bejelentést és kér tanácsot a problémával kapcsolatban. A számuk növekszik, nem tudni azonban, hogy a tájékoztatás vagy prevenció hatása miatt többen mernek lépéseket tenni. A rendőrség egy kampány elindítását javasolja, ami sokakhoz, nyílt formában juttatja el a családon belüli és párkapcsolati erőszak tudnivalóit, hogy minél több áldozat ismerje fel, hogy ebben él és merjen segítséget kérni.

A kábítószer terjesztésével, fogyasztásával kapcsolatos adatok, tapasztalatok:

A rendőrség tapasztalata hasonló az előző évekhez. A listás kábítószerrel mellett sok a dizájnernedro, biofü stb. használata.

Javaslatok a gyermek-és fiatalkorúak védelmének javítása érdekében:

Összehangoltan minden jelzőrendszeri tag együttműködésére volna szükség, a rendelkezésre álló jogszabályi háttér egyforma ismeretével és alkalmazásával. A szülők részére prevenciós anyagokat, ajánlásokat segédanyagokat, kellene elérhetővé tenni.

A rendőrség tapasztalata, véleménye a gyermekvédelem helyi szereplőinek együttműködéséről, esetleges javaslata a működés javítására:

Közös oktatás szervezése sürgető lenne akár több időpontban is. Az egyes hatóságok, szervek munkáját megismertetni a többiekkel és közelíteni az álláspontokat munkavégzés során felmerülő kérdésekben. A rendőrség véleménye szerint a szolgáltatások elégségesek. A rendőrség javasolja a Családvédelmi szolgálatoknál olyan alkalmat bevezetni, amikor

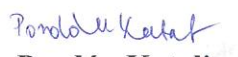
fogadóóra jelleggel a rendőrség részéről ifjúság és családvédelmi szakember helyben áll rendelkezésre a kliensek felé. Pontosabb és összehangolt egymáshoz közelítő szakmai megoldások és ismeretekre volna szükség (pl. családvédelem, gyámügy, rendőrség)

Családokat, felnőtteket érintő nehézségek

Problémás világ egyre problémásabb emberekkel és családokkal. Sajnos elveszett mind kulturálisan mind szocializációsan az a zsinórmérték, ami biztonságot és kiszámíthatóságot eredményezett hosszú távon. Az emberek többsége óriási pszichés terhelés mellett él, dolgozik és nevel családot. Teszik ezt az emberek úgy, hogy már ők sem kapta meg feltétlenül az ehhez szükséges csomagot. Ez meg egyenes út a pszichés és addiktív problémákhoz.

A gyermekvédelem minden résztvevője továbbra is igyekszik minden tőle telhetőt megtenni annak érdekében, hogy a gyermekek egészséges testi, lelki, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődése megfelelő legyen, veszélyeztetés esetén a veszélyeztető tényező mérsékelhető, illetve megszüntethetővé váljon.

Tapolca, 2023. március 23.

Pordán Katalin
Intézményvezető

Sümegi Krisztina
települési jelzőrendszeri felelős,
családsegítő